

potrebneje, ker niso prizadeti ravno učitelji, nego tudi drugi uradniki, ki se jim je zgodila tudi krivica in se sedaj čisto dogaja, da se stari uradniki vračajo v službo samo zato, da bi mogli biti upoštevani po novem zakonu. V odboru za prošnje in pritožbe je izraženo mišljenje, da bi ta sprememba ne imela velikega finančnega efekta, nasebno ker je število uradništva upokojenega po starem zakonu vedno manjše.

Članom in članicam učiteljskega društva za ljubljansko okolico se daje na znanje in v ravnanje sledeči sklep odbora seje: Kljub večkratnim apelom na vsakem zborovanju za redno plačevanje članarine se ni našlo pri nekaterih tovariših in tovarišicah odziva; vsled tega se vsem onim članom in članicam, ki niso poravnali polletne članarine, odvzame glasovalna pravica; po 1. juliju pa se jihi kratkoma črta iz društva, ako do takrat ne poravnajo zaostale članarine in se jih ne sprejme več nazaj kot člane, dokler ne plačajo zaostale članarine.

Pri proslavah državnih praznikov naj bode povsod poleg kraljeve podobe tudi žredno posrečena slika državnega grba, ki znači vse tri mednarodne naše kraljevine. Zato ne odlašajte z naročili! Grb se dobi po vseh večjih knjigarnah. Razpošilja ga na tudi založništvo »Učit. dom« v Mariboru kot tiskovino v močnih tulkah (rolah) v katerih je vsaka poškodba docela izključena. Zato je umestno, da ga zlasti zunanje šole naroče direktno pri »Učit. domu«. Grb s pojasnilom vred stane 20 Din; nač na je založništvo primorano zaradi visoke cene tulik (2 Din) in poštne to še posebej zaračunati kar zneske 3 Din. Nekateri šole naročajo kar za vse razrede in si s tem prihranijo večkratne zneske za ovoi in poštne. Brez dvoma je, da bode oblast zahtevala umeljavno grba tudi po razredih.

Zrelostni izpiti na ženskem učiteljskem v Mariboru so zelo povoljno končali. Z odliko so izpit prebile: a) v slov. učnem jeziku: Benko Marija, Bezjak Marija, Brinar Vanda, Černigoi Vera, Dekleva Sonja, Lužar Sonja, Pivko Vida, Stergar Eleonora, Strgar Ema, Šaina Ljudmila, Vodenik Martina; b) v slov. in nem. učnem jeziku: Planer Terezija in Rottmann Vili. — Zrele so: a) v slov. učnem jeziku: Bernot Nada, Čoni Jožefa, Kramberger Angela, Potočnik Matilda, Potočnik Sonja, Praunseis Vekoslava, Senčar Franja, Stante Albina, Zupanc Anica, Žen Danica in Zen Vladimir; b) v slov. in nem. učnem jeziku: Grob Ida, Potutščnik Emilija, Stancer Ana in Valjavec Ana. 3 kandidatke bodo ponavljale izpit septembra. K tako lepemu uspehu smemo zavodu in poštvovalnim učiteljem zavoda iz srca čestitati. Mladim pedagoškim adeptom na kličemo: Dobrodošle v naši sredi! Idealno in poštvovalno na delo!

Liboje. Dne 10. t. m. je priredila tukajšnja šola izlet na Dobro Bodo na tem mestu izražena v imenu mladine najlepša zahvala upravitelstvu državnih toplač za brezplačno kopel, kakor tudi hotelirki Dobrna gđ. Kosljevici za dobro in ceneno postrežbo šolarjem. Istotako iskrena zahvala gđ. Cenclju in Škobernetu v Libojah za brezplačne vozove.

Telovšek, šol. upravitelj.

Razstavo deških ročnih del, risb in drugih šolskih izdelkov priredi v Ljubljani II. deška osnovna šola na Cojzovi cesti 20. in 21. junija. Cenjene tovariše in tovarišice, posebnost pa one ki se zanimajo za rokotorni pouk in uspehe istega na šestrazredni osnovni šoli, opozarjamo na to in vabimo, da si razstavo ogledajo. Razstava bo odprta od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure. — Istočasno bodo razstavljeni v istem poslopiju tudi izdelki pomožne šole.

Dvajsetletnica Christofovega učnega zavoda. Letos mine 20 let, odkar obstoji Christofov učni zavod. Tudi tukaj se je uresničil pregovor: »Iz malega raste veliko.« — Iz skromnih početkov se je polagoma razvil in razvil ta prvi tozadevni slovenski zavod do one višine, na kateri danes neoporečno stoji. Neumornemu trudu ravnatelja g. Josipa Christofa se je posrečilo v 20 letih resnega in smotrnega dela, da je spravil svojo šolo na ono višino, ki ji omogoča konkurirati z drugimi sličnimi inostranskimi zavodi. Zavod ne nudi učencem samo znanstvene naobrazbe, ampak jihi tudi vzgoja v strogo nacionalnem smislu. Že od nekdaj se je posvečala na zavodu posebna pažnja strojepisu in stenografiji, kar so tudi upoštevali na višjem mestu in po prevratu podelili Christofovemu zavodu pravico da edino njegov za-

vod v vsej ljubljanski oblasti nosi naslov: »Oblastveno dovoljeni učni zavod za stenografijo in strojepis.« — Nešteto priznanih pism vodstvu govori s čustvom hvalečnosti ravno o dejstvu, koliko stenografije se nauče učenci v Christofovem učnem zavodu. Vsakoletne javne tekme h katerim ima vsako pristop prost, jasno pričajo, da se sijajni uspehi v stenografičnem pouku ne boje javnosti ter pod javno kontrolo kažejo uspehe 10-mesečne priprave. Koliko gojenk ima prav dobre službe ravno vsled znanja in praktične uporabe v stenografiji. Christofov učni zavod je edina šola, v kateri se poučuje tudi nemška stenografija. Prizadevanje šolskega ravnateljstva in resne uspehe priznava tudi javnost. Od leta do leta je raslo število gojencev. V prvem desetletju je posečalo zavod 1034 gojenk in gojencev, v drugem desetletju pa je to število skoro za tretjino naraslo, tako da je do danes absolviralo Christofov učni zavod 2508 učencev. Vršilo se dnevni in večerni tečaj pod vodstvom državno izprašanih učnih moči. Lepo povzeli Christofovega učnega zavoda je tipičen dokaz, kam dovede lahko smotrna priprava in neumorna delavnost. Ob dvajsetletnem jubileju g. Josipa Christofa mu kličemo: »Krenko naprej do 30-letnice!«

Vpisovanje učencev v I. deško meščansko šolo v Ljubljani za šolsko leto 1926/27. bo v sredo, 30. junija ob 8. do 12. ure dopoldne in v četrtek 1. julija ob 8.—12. ure dopoldne. V zmislu odloka ministrstva prosvete O. N. br. 13.317 z dne 17. marca 1925 se sprejemajo v I. razred meščanske šole učenci, ki so uspešno dovršili četrti razred osnovne šole. S seboj naj prinesejo krstni list in zadnje šolsko spričevalo. — Ravnateljstvo I. deške meščanske šole v Ljubljani.

Relief zelenega Pohorja. Tovariš Josip Peitler, učitelj v Limbušu, je po specialni karti po merilu 1 : 75.000 izdelal krasni relief naše zelene Pohorja, ki vzbuja s svojo precizno in lično izdelavo pozornost. Označbe potov, krajev, šol itd. so izvršene natančno po Dimnikovem zemljevidu. Ker je relief izborna učila posebnost kar se tiče pozorovanja terenskih oblik in nvalanja učencev v čitanje zemljevida, ga vsem šolam toplo priporočamo, posebno onim v mariborski oblasti. Tov. Peitler je pripravljen ustreči posameznim šolam tudi v tem oziru da bo šolski okoliš dotične šole, ki relief naroči specializiral. Revnejšim krajinim šolskim svetom dovoljuje tudi olajševanje glede odplačevanja.

Članom, dolžnikom kočevskega okraja! Člani, ki dolgujejo članarino še za leto 1924., 1925. in za tekoče polletje, naj jo zanesljivo poravnajo do konca tega meseca. Glavno blagajništvo terja od nas zaostali znesek, zato ponovno in zadnjič opominimo na stanovsko in tovariško dolžnost. Zadrževanje članarine je proti pravilom! — V imenu odbora: Ana Sedejeva, t. č. blaginjičarka.

Ročni katalog za šolsko leto 1926/27., ki ga rabi dnevno vsak razredni in predmetni učitelj(ica) izide v Učiteljski tiskarni v Ljubljani v avgustu t. l. Obsegal bode poleg navodil, obrazcev, odredb tabel i. dr. tudi narvaznejša odločbe Državnega Saveta, ki se tičejo učiteljskega sploha. Da bo možna Učiteljska tiskarna ustreči vsem naročilom (lansko leto je pošel Ročni katalog pred pričetkom šolskega leta), se naprošajo vsa vodstva osnovnih in ravnateljstva meščanskih šol naj sporoče vsaj do 30. junija potom dopisnice na naslov Učiteljska tiskarna (Ročni katalog) v Ljubljani: a) koliko Ročnih katalogov za razredne in b) koliko Ročnih katalogov za predmetne učitelje naroči učiteljsko na posamezni šoli oziroma na šolah v istem šolskem okolišu. Ker so pojasnili in navodila o prejemkih učiteljskega v Ročnem katalogu že marsikateri učitelj očuvala »dolgov iz prejšnjih let«, naj se sleherni učitelj(ica) prijavi za naročilo te nepotrebne in najcenejše ročne knjižice.

Sladki vrh. Dne 27. junija 1926 ob 3. uri dopoldne priredi osnovna šola Sladki vrh šolsko veselico. Na vzporedno: deklamacije, petje in dve kerri. Vabijo se bližnje tovarišice in tovariši da se iste udeležijo in privabijo čim več občinstva k isti in s tem pripomorejo k velikemu uspehu, ki nam doplača trud tukajšnih obmejnih delavcev.

BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA. Ljubljana. Poljanski našo 10/21 pošle vsakemu naročniku »Učit. Tovarisa« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoli: ne bo Vam žal!

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

—i Imenovanja. Štefaniia Fink v Studencih pri Mariboru. Mariia Sadnek-Vučnik v Mežici. Šarlota Luthar v Pučuncih. Josipina Mihelič. Maide v Ljubljani III. deklška osnovna šola (licej). Rudolf Obrekar v Brigo n. Kočevska Reka. Franja Grom v Naklo pri Kranju. Vilma Čalogovič v Zamet. Ida Vodenik-Stedri v Mariboru III deklška osn. šola. Milka Bračič v Mariboru I. deklška osnovna šola.

—i Napredovanja. V 6. grudo I. kategorije: Dr. Maks Kavčič prof. moškega učiteljskega v Mariboru. Adolf Lapaine, prof. moškega učiteljskega v Ljubljani; v 1. grudo II. kategorije Mariia Strauss v Krki. Terezia Juvaneč v Škofji Loki. Ana Fajdiga na Ježici. Olga Tavčar-Cvahte pri Sv. Štefanu; v 2. grudo II. kategorije Franja Passek-Verhunc v Podzemlju. Lovro Jevnikar v St. Vidu pri Stični. Iva Lovšin v Sodražici. Angela Znidaršič-Neřima v Moravčah. Berta Lapaine v Sodražici. Matilda Weber v Žireh. Amalija Erker v Stari cerkvi. Ivanka Runovec v Grižah. Antonia Manko-Reboli pri Sv. Tomažu. Antonia Riřavec v Mariboru. Angela Schalda-Lebar pri Sv. Lovrencu. Emilija Ažman v Beltincih. Ierica Viseňiak v Žetalah. Pavla Novak v Pobrežju.

—i Upokojitve. Josip Strekelj nadzornik šolskih vrtov v Ljubljani. Marica Salaba-Vranjek v Mengšu. Srečko Nagu Sv. Jakob ob Savi. Fran Štefančič v Ribnici. Janez Vreže, prof. moškega učiteljskega v Mariboru. Friderik Šijanec, prof. moškega učiteljskega v Mariboru. Miroslav Pučelič Laitersberg-Krčevina. Franja Serainik v Mariboru. Ana Čepin-Wutt St. Janž pri Dravogradu. Jakob Vrečko učitelj v Šoštanju.

Učiteljski pevski zbor.

—pev. 12 in 13. junija smo se po dvomesečnem odmoru zopet polnoštevilno zbrali. Iz vseh krajev Slovenije so prihiteli poštvovalni pevci in pevke, po številu nad 80. Točno in z veseljem so se udeleževali pevskih vaj.

—pev. Koncerta ob priliki skupščine v Celju 17. julija ne bomo priredili, ker ne moremo do takrat naštudirati programa, ki bi delal pevskemu zboru slovenskega učiteljstva čast.

—pev. Prihodnji pevski tečaj se bo vršil od 2. julija ob 8. uri do 10. julija v Ljubljani, in sicer v »Glasbeni Matici«. Prijave za hrano in stanovanje pošiljajte tainiku: Drago Zupancič Cesta na Rožnik 5, Ljubljana. Na prijave ki jih sprejemem po 1. juliju se ne bom oziral.

Tainik.

Vestnik upokojenecv.

—up. Občni zbor »Društva upokojenega učiteljstva za Slovenijo v Ljubljani« bo v soboto 3. julija t. l. ob 14 uri v osn. šoli na Ledini z običajnim vzporedom. Ker se bodo pri tem zborovanju prenačala zastarela društvena pravila ter se bo volil tudi nov odbor, se pričakuje obilna udeležba članstva. — Po zborovanju pa se snđemo vsi, kar nas je dobre volje in se zavedamo še starega učiteljskega tovarištva, k priateljskemu sestanku na Vidovdanski cesti »pri Mořini«. Na svidele torej stari gardisti.

—up. Društvo upokojenega učiteljstva Slovenije je letos meseca maja po gđ. blaginjičarki izplačalo 1200 Din posmrtnine dedičem po umrlem g. nadučitelju Antonu Javoršku. Tako je prejel tudi v mainiku dedič po umrli učiteljici Praprotnik-Beg 1200 Din posmrtnine. Društvo je naraslo, da je štel 300 članov. Vsak prispeva po 5 Din. in sicer 4 Din za posmrtnino, 1 Din pa za upravnne, poštne in čekovnouradne stroške, ki znašajo vsakokrat okoli 300 Din.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljska Samopomoč. Obveščam društvene člane, da je 30. maja 1926 umrla članica Josipina Sivka iz St. Jurija ob južni železnici. Dediču je bila 8 junija 1926 nakazana posmrtnina 9550 Din. Položnice za ta — 115. — smrtni slučaj prejmejo člani pozneje. — Prosim še enkrat vse tiste člane, ki imajo doma zadnje položnice iz aprila t. l., da nakažejo zaznamenovane zneske. Danes — 12. junija 1926 — znaša neporavnani znesek 5113 Din. — Pozivam na tudi vse one, ki so se že pred dalj časa prijavili za sprejem v U. S., da nakažejo spre-

jemne pristojbine. Teh priglašencev je nekaj nad 100 — Učit. Samopomoč ima danes 1927 članov, posmrtnina znaša 9635 Din.

Prirodopisne zbirke.

(Dalje.)

Prepariranje.

Prepariranje kornih polžev se v bistvu ne razlikuje od prepariranja sladkovodnih polžev: velike umorimo z vrelo vodo in potegnemo s pinceto ali ukrivljeno buciko iz lupine, male pa pustimo, da se vsuše.

Lupinice očistimo s pomočjo obrabljene krtače za zobe in malih čopičev, nato jih polagoma posušimo (ne na soncu in ne na peči!).

Ako pa hočemo preparirati živali, potem moramo postopati drugače. Vsa ona sredstva, ki jo umore hitro, so neuporabna, ker se polž obenem potegne kolikor močje daleč nazaj v svojo hišo. Tudi če bi ga hoteli potegniti iz hiše: tako je skrčen in stisnjen, da ne kaže več svoje prave slike. Ne preostaja nam drugo sredstvo, kakor da polža v zamašeni posodi polni vode zadušimo. Žival se večinoma pri tem popolnoma iztegne. Nato jo v kar najbolj naravni legi razpneemo na koščku lesa ali plutvine in denemo v alkohol 50% in postopno prenašamo v močnejši alkohol. Tudi formol je uporaben, vendar nekoliko kvart lupinico. — Mesto tega lahko tudi z injekcijsko brizgalko vbrizgamo v zadušene polža 4% raztopino formola v alkoholu; pogostoma se pri tem še tinalni ki tako iztegnejo, da je zdaj preparat docela podoben živemu polžu.

Vsi »mokri« preparati šolskih zbirk so običajno spravljani v cilindričnih posodah, nalepljeni na podolgasto stekleno ploščo. Kot lepilo nam najboljše služi navadna želatina. Drobnost zrezani želatini dodamo toliko vode, da je želatina ravno pokrita, in pustimo, da se namoči. Če to namočeno želatino zmerno segreemo (lonček postavimo v lonec vrele vode), se takoj raztopi: s to raztopino nalepimo žival na steklo — lim drž! takoli, ker se ohlajena želatina strdi.

(Dalje prihodnjič.)

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

— IZREDNI OBČNI ZBOR UČITELJSKEGA DRUŠTVA LITIJSKEGA SREZA se vrši v šoli v Litiiji 23. junija 1926 ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Pozdrav po otvoritellju. 2. Volitev novega, oziroma izpolnitev starega odbora. 3. Poročilo funkcionarjev. 4. Slučajnosti. K častni udeležbi vabi odbor.

Poročila:

+ Učiteljsko društvo za Mežiško dolino je zborovalo dne 6. marca 1926 v šoli na Prevaljah. Navzočih 35 članov.

Tov. predsednik I. Feinig otvoril zborovanje ter pozdravi vse navzoče osobito novovstopivšo članico gđ. Josipino Može. Omenja nadalje, da stojijo v teh mesecih zborovanja društev, članic UJU v Sloveniji v znamenju deklaracije in protideklaracije. Vsi člani in članice društev so prepričani, da bode končno zmagoale naše pravice in demokratično stališče in da bode večina društev sprejela deklaracijo, ki je izšla kot plod večletnega delovanja našega društva. Tov. predsednik pojasnjuje v nadaljnjem dogovku, ki so se izvršili po seji širjega sosveta 10. jan. 1926. Poročilo vzamejo navzoči odobruje na znanje.

Tov. Möderndorfer ponavlja svoj predlog, ki ga je stavil na občen zboru: Učiteljsko naj korporativno pristopi k vsem podjetjem, ki nosijo učiteljsko firmo, tako k Učiteljski tiskarni itd. Učiteljsko mora gospodarske organizacije tudi obvladati. Odločilno besedo mora imeti članstvo organizacije v vseh teh organizacijah. Te organizacije morajo biti sestavni del UJU, ne smejo pa biti v rokah par oseb, ki kakor je razvidno iz dogodiljavev, hočejo potom teh organizacij diktirati smernice UJU, preprečiti moramo trgovanje z našim imenom; kar nosi ime »Učiteljsko«, mora tudi res postati last učiteljstva, organiziranega v UJU. Iz Mežiške doline je priglasilo 8 tovarišev

* Umestno je, dodati vodi nekoliko kokaina, kloralnega hidrata ali kakega drugega ark. sredstva

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju donarilnih zavodov, trgovskih in industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS-ove informacije so vsakdar točne in izbrane in hitre
ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II, Beograd
ARGUS-ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

svoj pristop k Učiteljski tiskarni, a bili so od upravnega sveta odklonjeni. Vse to nam da globlje misliti. Težkoče se morajo in bodo premagale, naše zadruge pa morajo biti za vsakega člana vidne in prodirne kakor steklo.

Tov. predsednik pripominja, da naj piše vsak član (članica) sam po pristopno izjavo.

Odobri se po prečitani zapisnik zadnje seje in obnega zbor.

Za tem je referiral **tov. Doberšek** o temi: Misli o vzgoji in izobrazbi kmetijske mladine. V svojem obširnem in temeljitim govoru je razpravljaval o vzrokih zadolžitve posestev ter nakupovanja zemljišč po grobih in veleposestnikih in o sredstvih, kako temu zlu odpraviti. Potrebno bi bilo, da bi poznal vsak posestnik zgodovino agrarne reforme v Avstriji do l. 1848. Razpravljal je tudi o delavskem zavarovanju, kakor tudi o tem, kako kmetijsko ljudstvo s poukom pripraviti do tega, da bi z umetnimi gnojili povzdignilo poljsko produkcijo. Povdarjal je, kako naj bi se s poukom povzdignil misel za higijeno na kmetih. Učitelj naj bi šel pogostoma med ljudi, da bi slišal od njih, kaj žele, da bi se poučevalo v šoli, pa tudi radi tega, da dobe ljudje pravo mnenje o učiteljski. Sestavil je načrt, kaj naj se obravnava v šoli, da bo po nekem ustreznem tem zahtevam.

Tov. Doberšek je osnoval svoje obširno predavanje iz prakse za prakso, ker čuti živo s kmetijskim in industrijskim ljudstvom in pazno zasleduje socialne razmere širših slojev ljudstva. Po živahni debati se sprejme predlog tov. Kuharja, da naj vsak tov. skuša ustanoviti v svojem kraju, kjer so godne razmere, Kmetijsko podružnico. Predavatelj dobi nalog, da stavi spisane referat družinu na razpolago in da sestavi za vsako šolo vprašalne pole glede stanja kmetijstva in v svrhu zbiranja potrebne statistike v tej panogi po smernicah podanega udeleževanja.

Tov. Alojzija Vrečkova je nato predavala o podoželskem socialnem skrbstvu. Povdarjala je, da socialno skrbstvo ni samo stvar države, temveč vseh onih, ki tvorijo državo in v veliki meri — ravno naloga žensk. Konstatirala je, da je pri nas žensko zaostalo v tem oziru za ženskim Amerike, Anglije, Francije itd. Tudi pri nas bo treba gledati pred vsem na higijensko naobrazbo in posvečati vso pažnjo in nego mladinskemu skrbstvu. Otroka je dvigniti z dobrim vzgledom in ne s kaznjami. Pregrešno je dajati otroke v kaznilnice. Iztehtati pa je tudi predhodke napram nezakonskim materam in otrokom. Te žrtve se ne smejo zaničevati, zasmehovati, temveč jih moramo moralno dvigniti; kajti kazni in zaničevanje nikakor nista boljševalno sredstvo.

Referat je bil obširen in globok. Žal radi pomanjkanja časa smo morali marsikaj preiti. Tovarišica bo morala v enem prihodnjih zborovanj predavanje ponoviti, kadar dnevni red ne bo tako obširen. Sprejme se predlog nadzornika Močnika, da naslovi društvo na oblast vlogo, naj se v bodoče izvajajo določbe 4. dela šolskega in učnega reda iz leta 1905 glede zaščite dece.

O spremembah pravil UJU je poročal po določilu odbora tov. Gačnik. Društvo določi svoje priporočilno stališče. Stilizacija se zabeleži v zapisniku odbora seje.

Odobri se sklep odborove seje, da se vsi samostojni predlogi članov, ki bi se naj obravnavali na uč. zborovanju, teden dni pred zborom predložijo odboru društva v študiju. Ako bi se pokrajinska skupščina vršila nenadoma, se pooblašča odbor, da določi delegata za naše društvo.

Za delegata na občni zbor Učiteljskega doma v Mariboru se izvolita tov. Gačnik in tovarišica Krtna. Prejela sta naročilo, da zastopata stališče uvedbe progresivnega davka.

+ Zborovanje okr. učiteljskega društva za ljubljansko okolico se je vršilo dne 17. aprila 1926. v risalnici kr. učiteljskega v Ljubljani.

Predsednik je v uvodnem govoru pozdravil vse navzoče članstvo. Predsednik poda na to svoje poročilo posebej intervencijo o zadevi ponavljalne šole in k pristopu k Učit. konviktu. Omenja nadalje, da je po sedanjem seznamu članstva 202 članov. Naproša ponovno vse članstvo, naj potem čakov točno plačuje članarino redno, zamudniki naj pa točno v najkrajšem času poravnajo svoj dolg. Plačevanje v letu 1926. se vrši še precej redno, kar konstatira posebno z zadovoljstvom.

Tajnik prečita nato zapisnik zadnjega zborovanja na Vrhniki, ki ga članstvo vzame na znanje.

Tov. predsednik prebere dopis, ki ga je poslal tov. Cerut iz Zaloge v imenu tov., rojenih v zaslednem ozemlju, radi žalitve, izrečene od tov. Šmajdeka. Tov. Šmajdek zahteva od tov. predsednika zadoščenja v zadevi njegove namestitve v št. Vid n. Lj., nakar mu tov. predsednik odgovori, da vztraja pri trditvah, ki jih je izrekel na zadnjem zborovanju.

Tov. Drašek poda nato poročilo odbora, ki je bil izvoljen v svrhu pregleda blagajniškega stanja društva, da se konstatira, od kje izhaja tak primanjkljaj. Ta odbor je imel tri sestanke in konstatiral je vsote, ki jih dolgujejo posamezni člani. Dočim natančne revizije ni mogel napraviti, kar se prepušča odboru. Ako se iztirja ves dolg, potem se dolg društva zmanjša. Treba bo seveda konstatirati, v kolikor so ti podatki točni in v kolikor odgovarjajo resnici. Tajnik izjavi, da ako vsi dolžniki poplačajo svoj dolg, da bo blagajna izkazovala

suficit ne pa deficit. Po daljši debati se sklene vse dolžnike terjati na dolgu, za kar naj to uredi odbor.

Predsednik prečita nato okrožnico UJU v zadevi izpremembe pravil UJU. Glede spremembe pravil si vse članstvo osvoji predloge odbora in dodatne predloge tov. Šmajdeka.

1. Organizacija in sestava odbora ostane ista, kakor je bila do sedaj.

2. Širši odbor v Beogradu naj se skrči.

3. Člani udruženja postanejo lahko učne osebe vseh strok.

4. Ker ima vsako poverjenišvo svoje glasilo, smo proti temu, da bi se zahtevala naročnina za centralno glasilo; vse 4 točke soglasno sprejete.

Volitev delegatov za pokrajinsko skupščino: Izvoljeni so bili na to delegati za pokrajinsko in drž. skupščino. Nato zaključil predsednik zborovanje.

+ Učiteljsko društvo za Meziško dolino je zborovalo 8. maja t. l. pri Kralju na Dolgi Brdi. Navzočih od 49 članov 25 (ostanek opravičen radi izvanredno neugodnega vremena).

Tov. predsednik ugotavlja po otvoritvi, da je učiteljsko Slovenije še vedno v znamenju boja za in proti deklaraciji. Antideklarasi so zašli v boju tako daleč, da so se posluževali že osebnih žalitev. Radi tega je odbor našega društva bil prisiljen podati izjavo, ki ste jo čitali v Učiteljskem Tovaristu. Članstvo soglasno odobri izjavo odbora in jo sopodpiše. Društvo vzame nadalje na znanje sklep ožjega sveta z dne 10. IV. in izjavlja, da se bo sklepa točno držalo. Ker pa so nasprotniki deklaracije zašli v politične liste, povdarja predsednik, da jim ne smemo slediti. Za naše disciplinirane člane mora veljati sklep. Debata v listu se je končala, sedaj sledi še samo debata v skupščini.

Tov. Mencin prevzame za skupščino referat in utemeljuje deklaracijo.

Zapisnik zadnjega zborovanja se prečita in odobri. Istotako se odobri vsi sklepi zadnje odborove seje in končno stilizacija spremembe pravil UJU.

Delegat občnega zbora Učiteljskega doma v Mariboru tov. Janko Gačnik poroča o poteku razprave, ki jih je članstvo itak že čitalo v U. T.

Nato je sledilo predavanje tov. Iva Močnika: Domorodni princip pri pouku delovna šola. Tov. referat resumira svoje predavanje: Sestaviti si moramo v smehu delovno enoto, določiti podoben načrt in udeleževati sukcesivno moderno pedagogiko v našem okraju. Določilo se je, da se sestavi ena delovna enota za gornjo, druga za spodnjo meziško dolino. — Oblast je treba opozoriti, da se ima vršiti čimprej uradna konferenca, da se tam tudi uradno ugotovi novo postopanje — in se tako najde legalnost za nova modernjša pota. Tozadevno sestavi odbor resolucijo in jo odpošlje na sreskega poglavarja. V debato so posegli tov. Feinik, Doberšek, Möderndorfer I. dr.

Tov. Žega poroča nato o poteku pedagoškega tedna v Mariboru. Za pedagoški krožek spodnje meziške doline priredi tov. Žega enodnevno predavanje o temah pedagoškega tedna, za zgornjo meziško dolino pa tov. Kogelnik, ki je istotako obiskal pedagoški teden v Mariboru.

Volitev delegata za letošnje pokrajinsko skupščino se je izvršila soglasno. Tov. Doberšek predlaga, da določi odbor tovariš, ki bo delegat našega društva za glavno skupščino v Beogradu.

Slučajnosti: Poverjenišvo UJU pozivamo, da podvzame energično obrambo naših stanovskih in državljanških pravic. Opozorjamo na to, da dan za dnem ginevajo naše svoječasne pridobitve, o katerih učiteljsvo niti dvomilo ni, da bi se mogle kratiti. Potom finančnega zakona so nam odvzeli selitvene stroške, bolnico II. razreda, določili upravičenost do pokojnine šele s 15 službenimi leti. Govore celo že tudi o plačevanju avtonomnih doklad, itd. UJU naj organizira skupno obrambno akcijo vseh organizacij uradništva. Povdarja naj se povsod: Organizacije naj bodo usmerjene na borbenost glede gmotnih in pravnih pridobitev, vsa druga preobličitev organizacije s kakršnikoli idejalnimi cilji naj se opusti kot nepotreben balast, ki samo zadržuje borbenost. Tov. Mencinu se naroči, da pri svojem referatu na skupščini zastopa to stališče do skrajnosti.

Premotrijo se okrožnice centrale in sicer: finančno stanje poverjenišva, umešavanje članstva v notranje zadeve poverjenišva, poslovanje poverjenišva z družtvi itd.

Tov. Doberšek opozarja člane na odlok glede pridobitve pašnikov za kmetijske podružnice.

Za zastopnika Ferijalnega saveza se poveri tov. Žega v Guštanju. Tov. Gačnik predlaga, da plačajo vsi člani letno članarino po 3 Din za Ciril-Metodovo družbo.

Prihodnje zborovanje se določi za mesec september v novi šoli v Meziči.

Soglasno se sklene sledeča resolucija:

«Se doslej nimamo poročila, da bi se bila popravila krivica tov. sreskemu prosvetnemu referentu Matkotu kljub temu, da je minilo že pol leta, odkar se mu je zgodila krivica, ki gorostasno osvetljuje naš današnji pravni položaj. Pozivljamo poverjenišvo, da ponavlja neumorno proteste proti kršitvi naših pravic, paralelno s tem pa širi misel ujedinenja učitelstva v enotno falango — borbenosti proti vsakomur in proti vsaki stranki, ki krši naše pravice. Odklanjamo vsako

vabo na stranpota. Vsakogar, ki tepta naše pravne, gmotne in državljanske pravice, bo združeno učiteljsvo enkrat pohodilo in naj bo ta faktor, ki si dovoljuje z učiteljskim stanom takšno eksperimentiranje dandanes tudi na svoji najvišji kulminativni točki.»

Ker ni bilo več predlogov, je zaključil predsednik zborovanje.

+ Učit. društvo za pol. okraj Ljutomer je imelo svoj izredni občni zbor dne 8. maja t. l. pri Kapeli. Navzočih 45 članov.

Tov. Stopar Slavko prevzame kot najstarejši navzoči odbor predstojstvo in pozdravlja vse navzoče, posebno pa tov. Ivanjšič kot novoizvoljenega zastopnika učitelstva v sresko ocenjevalno komisijo. Nato prečita tajnica zapisnika zadnjega zborovanja in odborove seje, ki se odobri. K dopisom se je pripomnilo sledeče:

a) O spremembah in reviziji pravil UJU sklepa odbor, oziroma poroča tov. Mavrič na prihodnjem zborovanju. Opozarja se tudi člane, ki še niso plačali članarine, da to čimprej store, ker preti sicer nevarnost, da se naše društvo ne prispusti k skupščini.

b) K dopisu poverjenišva UJU v Ljubljani o revidiranju računov poda tov. Mavrič kratka pojasnila. Tov. Koprivc predlaga, da naj račune ponovno pregleda še kak strokovnjak. S tem predlogom se vsi strinjajo z dodatkom, da bi naj imeli tudi delegati vpogled v račune in da se naj voli strokovnjak izmed članstva.

c) K dopisu tov. Museka, predsednika ptujskega učit. društva, predlaga tov. Mavrič skupno zborovanje v Ljutomeru dne 12. junija 1926.

d) K dopisu UD v Mariboru poroča tov. nadzornik Karbaš, ki se je kot odbornik in zastopnik našega društva udeležil občnega zbora. Omenja, kako lepo posluje UD in prosi, da bi se ga podpiralo tudi z nakupovanjem od njega založenih knjig in zemljevidov. Glede članarine predlaga tov. Lubej, da se določi kot pomočnika blagajničarke še en odbornik, ki ima skupaj z ujo v evidenci vse člane. Predlog se soglasno sprejme.

Nato se preide k 3. točki dnevnega reda, k volitvi novega odbora. Predlog tov. predsednika Stoparja, da se naj voli stari odbor, se živahno odobrava. Tov. Mavrič in Ivanjšič nočeta sprejeti prejšnjih funkcij in tako se v splošni razburjenosti, pred rešitvijo te točke, preide k naslednji, t. j. volitve delegatov za pokrajinsko skupščino. Predlagata se dve listi: 1. tov. Lubej — Stopar Slavko, 2. tov. Koprivc — Ivanjšič. O obeh predlogih se je glasovalo v vzklikom. Ker noben predlog ni dosegel nadpolovične večine, se glasuje z listki. Za skrutinatorja se izvolita tov. Kovačec in Stopar Ivan. Med tem, ko pregledujeta skrutinatorja listke, poda tov. nadzornik Karbaš šolskim upraviteljem praktične nasvete za pravilno uradno postopanje. Nato poročata skrutinatorja o izidu glasovanja, ki je sledeči:

Od navzočih članov jih je glasovalo 30, 2 listka sta bila prazna, 8 se jih je glasovanju odtegnilo in zapustilo zborovalnico. Tov. Lubej in Stopar sta dobila po 9 glasov, tov. Koprivc 20, Ivanjšič 22. Izvoljena sta bila torej poslednja dva. Za tem se je soglasno izvolil zopet stari odbor, ki je izvolitev tudi sprejel, razen tov. Slavko Stopar, ki je odborniško mesto odklonil. Odbor se je pri odborovi seji, ki se je vršila istega dne popoldne, konstituiral sledeče:

Predsednik: Karel Mavrič, šolski upravitelj v Gor. Radgoni. **Podpredsednik:** Ludvik Ivanjšič, šolski upravitelj pri Sv. Juriju ob Ščavnici. **Tajnica:** Ana Sterger, učiteljica v Gor. Radgoni. **Blagajničarka:** Elia Majcen, učiteljica pri Sv. Juriju ob Ščavnici. **Pevovodja:** Franc Zacherl, učitelj v pok. v Ljutomeru. **Knjižničarka:** Minka Sever, učiteljica v Ljutomeru. **Pregledovalca računov:** Čeh Ivan, učitelj pri Mali Nedelji, Žel Janko, šolski upravitelj v Apačah. Zaradi pozne ure se je občni zbor na to zaključil.

+ Učiteljsko društvo za Maribor in bližnjo okolico je zborovalo dne 15. maja 1926 na III. deški osnovni šoli v Mariboru po določenem dnevnem redu.

Udeležba 86.

Predsednik otvori zborovanje in sporoča, da bi se imelo današnje zborovanje vršiti v Framu, za kar se je izrekla večina članstva. Ker je bil pa le precejšen odstotek članov za zborovanje v Mariboru, se je odločil predsednik sklicati to v mestu. Meni pa, da bi bilo le dobro, ko bi kdaj poleteli na deželo, ker ima to svoj družabni pomen. Ko čestita še članom, ki so položili usposobljenostni izpit, preide na dnevni red.

Dopisi. Predsednik prečita tri od poverjenišva Ljubljana dole dopise.

K dopisu št. 289. Pov. UJU Ljubljana z dne 17. 4. 1926, ki govori o vmešavanju nepoklicanih činiteljev v organizacijske notranje zadeve, se otvori burna razprava, ki se zaključ s sledečim predlogom tov. Grčarja, ki je enoglasno sprejet: «Zbor učit. društva za Maribor in bližnjo okolico — zavrača dopis ožjega sveta v zadevi vmešavanja zborov članstva v poverjeniške posle. Članstvo si ne da vzeti elementarnih pravic demokratizma v svoji organizaciji in ne dovoli, da se iz poverjeništev ustvarjajo ognjišča samovolje in despotizma. Disciplina v organizaciji obstoja v tem, da se spoštuje in uveljavlja kolektivna volja članstva, ki jo to izraža na svojih zborih in jo

ima poverjenišvo, v kolikor je izraz večine, brez-pogojno upoštevati.»

Za tem se prečita dopis »Učiteljskega doma«, v katerem je podano poročilo o premoženjskem stanju ustanove.

Blagajniško poročilo. Poda ga blagajničarka tov. Burnikova. Iz njega izhajajo sledeče številke: Vseh članov je 114. 1. S polno članarino 97, 2. poročenih učiteljic 7, 3. učiteljic roč. del in vrtaric 10, skupaj 114. Vplačanega je bilo doslej 5744 Din. Izdatki znašajo 4947.14 Din. V Ljubljano se je poslalo na račun 4000 Din.

Sole plačujejo članarino dobro, nekatere prav dobro. Poročilo se vzame na znanje in se predlaga, da se do 1. junija ugotovi stanje blagajne radi odmere honorarja oziroma poštne delegatov za pokrajinsko in glavno skupščino.

Volitev delegatov. Nato je zbor izvolil delegate za pokrajinsko skupščino. Kot delegat za glavno skupščino v Beogradu se določi le predsednik. To pa radi tega, da se ne obremenijo družstvene blagajne. Finansiranje delegatov se določi kasneje.

K tej točki dnevnega reda se sklene še sledeče: **Delegati dobe striktna navodila** za obe skupščini. Zato se za dnevni red prihodnjega zborovanja določi kot glavna točka: Navodila delegatom za pokrajinsko in glavno skupščino.

Predavanje: Kateri otroci spadajo v pomožno šolo. Poroča A. Druškovičeva. Njeno podavanje je pregledno in stvarno, kar povzroči med poslušalci veliko pozornost in zanimanje.

Da so člani dobro pojmiili važnost vprašanja pomožne šole, je pokazala razprava, ki se je vnela po predavanju. Izrazile so se marsikateri uvaževanja vredne misli. Po končani debati se je predsednik lepo zahvalil predavateljici za njeno izčrpano poročilo.

Ko predsednik izrazi še vabilo na popoldanski tovariški izlet, zaključil zborovanje.

Gibanje učiteljstva in prosvete v drugih državah.

—rus. Ruska akademija znanosti v Leningradu je slavila v septembru 1925 200-letnico svojega obstoja Nien začetek sega tja v l. 1715., ko so dospele v septembru v Petrograd iz Kopenhagena odposlane »raritete in naturalije«. Poslal jih je Peter Veliki za muzej Akademije znanosti, ki jih je shranil Schumacher v dveh malih sobicah. Danes je tam preko dvaaset mnogonadstropnih hiš v katerih je nameščenih 43 znanstvenih ustanov s tisoči znanstvenih in tehničnih delavcev. Tu so sijani muzeji, v katere prihajajo desetine tisočev novih razstavljalnih objektov. Tu so biblioteke s štiri in pol milijoni knjig, ki se letno pomnožavajo za 100.000 novih, večinoma tehničnih del. Današnja Akademija znanosti, sedaj nazvani »Akademija Sovjetske Unije« obstoji iz 34 institutov z najboljšimi delavci in znanstveniki na čelu. R—ež.

Novosti za pomlad in poletje!

Vse vrste sukna za športne in promenadne obleke. Modno in perilno blago, vsakovrstna svila i. t. d. Ugodni plačilni pogoji na obroke.

Na željo se pošljejo vzorci.

★

A. & E. SKABERNE, veletrgovina LJUBLJANA

CHRISTOFFOV

UČNI ZAVOD V LJUBLJANI, EDINI DRŽAVNO KONCESIONIRANI UČNI ZAVOD ZA STENOGRAFIJO IN STROJEPISJE V LJUBLJANSKI OBLASTI S PRAVICO IZDAJANJA PRAVOVELJAVNIH IZPISČEVAL. VPISUJE ZA BODOČE ŠOLSKO LETO EDINOLE MESEČA JUNIJA IN JULIJA VSAK DAN DOPOLDNE IN POPOLDNE NA DOMOBRANSKI CESTI 7. — VPISNINA 10 DIN, ŠOLNINA NIZKA. ZAVOD PRESKRBUJE ABSOLUTNO SLUŽBE.

Potrli globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša srčno ljubljena sestra in teta gospodična,

ROZINA CORIARY,
učiteljica v pokoju,

v nedeljo dne 12. t. m. po dolgi mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice je bil v torek, dne 15. junija ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice drž. bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 16. junija 1926.

Rodbina GUSTAV CORIARY.

Važno ob sklepu šolskega leta!

Knjigarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani
priporoča šolskim upraviteljem

spominske liste

Cena komadu 1 Din.

(Pri event. naročilu je navesti posebej število spominskih listov za dečke in posebej one za deklice.)